Geachte leden van de raad,

Zoals besproken ben ik hier om een toelichting te geven op de situatie die ontstaan is rondom het “rapport VA”. Met deze toelichting wil ik u duidelijk maken wat mijn beweegredenen zijn geweest om te handelen zoals ik gehandeld heb. Vragen die er zijn nav mijn toelichting wil ik uiteraard graag beantwoorden. Politieke vragen of verantwoordingsvragen beantwoord ik niet. De KC is onafhankelijk en verantwoording afleggen over het handelen en de keuzes van de KC aan de bestuursorganen van de gemeente tasten die onafhankelijkheid aan.

Het KC bestaat uit een klein team. Het gaat dan al gauw over personen. Het onderzoek is voor de KC gedaan door een onderzoeker echter onder verantwoordelijkheid van de KC. Hoewel het over personen gaat wil ik graag nogmaals benadrukken dat hetgeen gebeurd is valt onder de verantwoordelijkheid van de KC en die verantwoordelijkheid neem ik ook uitdrukkelijk.

Uit mijn toelichting zal ook blijken dat het verspreiden en intrekken van het rapport keuzes zijn van ondergetekende. Nog het college, nog het ambtelijk apparaat hebben invloed gehad op welke keuze dan ook. Onafhankelijkheid van het KC betekent ook onafhankelijk van bestuur en politiek. Dat de timing van de intrekking door sommige partijen niet leuk gevonden is, is enkele een bewijs dat het instituut van de KC politiek onafhankelijk werkt.

Ik heb het gebeuren kort samengevat: de onderzoeker gaf mij begin mei aan dat het rapport gereed was. Nadat ik het rapport bekeken had en mijn feedback (op proces en opbouw, onderzoeker zou inhoudelijk kundig moeten zijn) heb ik het rapport aan portefeuillehouder en ambtelijke organisatie gestuurd met het verzoek om erop te reageren. Dit is een gebruikelijke procedure bij onderzoeken. Als er feitelijke onjuistheden mochten zijn dan kan dat gecorrigeerd worden of nader onderzoek behoeven.

In het gesprek met het MT van W&I dat daarop volgde spraken zij o.a. hun twijfel uit over de inhoud van het rapport en ook hadden de KC en het MT andere verwachtingen van samenwerking. Conclusie aan het eind van het gesprek: het rapport is basis voor een vervolggesprek niet om mee naar buiten te gaan.

Portefeuillehouder is over de uitkomst van dit overleg niet door de KC geïnformeerd. Waarschijnlijk ook niet door de vakafdeling.

De KC legt de feedback terug bij de onderzoeker en geeft de opdracht om dit met W&I op te pakken en uit te zoeken.

Nadat rapport in SC ter sprake was gekomen zijn de SP en EA vragen gaan stellen aan de KC. En ook bij de tussenrapportage MM kwam het rapport ter sprake. Blijkbaar was er interesse bij die partijen voor wat er lag. Omdat het KC zo transparant mogelijk wil werken heb ik het rapport aan alle raadsleden gestuurd en aan de cie met de disclaimer dat het nog in ontwikkeling is. Dit leidde tot nog meer vragen door dezelfde partijen die ik zo goed mogelijk heb beantwoord rekening houdend met het feit dat het onderzoek nog verder liep.

Ondertussen had W&I aan de onderzoeker gevraagd om de stukken waar het onderzoek op gebaseerd was toe te sturen omdat zij na bestudering van het rapport tot de conclusie gekomen waren dat het niet compleet was.

Uiteindelijk is het met disclaimer verspreidde stuk bij 1Twente beland en ook BB heeft contact opgenomen met het KC. Geen van hen heb ik te woord gestaan omdat het onderzoek nog in ontwikkeling was.

Na de zomer geeft W&I bij onderzoeker aan dat voor het onderzoek niet alle ter beschikking staande stukken gebruikt zijn. Zij sturen vervolgens de stukken aan onderzoeker toe. Ook krijg ik van W&I het signaal dat de mensen met wie onderzoeker bij andere gemeenten gesproken heeft niet de correcte informatie verstrekt hebben. Om dit te controleren heb ik aan onderzoeker de transcripties van de gesprekken gevraagd. Dit om na te lezen wat er met de andere gemeenten besproken is. Hierop kreeg ik een negatief antwoord, er zijn geen transcripties. Het is niet (meer) te controleren wat er gezegd is. Echter zijn daar wel conclusies aan verbonden. Onderzoeker heeft de namen van de geïnterviewden gedeeld, deze heb ik doorgezet naar W&I. Zij gaven toen terug dat in ieder geval 1 van deze personen niet terug te vinden is.

Met de burgemeester deze bevindingen besproken en ik heb aangegeven dat ik een mail wil sturen naar de raad om het rapport in te trekken. Omdat dit politiek is en ook de commissie MM ieder moment met hun rapport zou komen heb ik advies gevraagd. De burgemeester adviseerde om het rapport zsm in te trekken in ieder geval voor de commissie met zijn rapport kwam. Ik heb dat advies overgenomen. Daags na de intrekking heb ik zelf onderzoek gedaan naar de geïnterviewden bij de in het rapport genoemde gemeenten. Ik schrok van de bevindingen: 1 persoon was totaal onbekend, werkte niet bij de gemeente en had er ook nooit gewerkt, 1 was niet terug te vinden omdat er te weinig gegevens genoteerd waren en 1 werkte op een afdeling die niet met het onderwerp van het onderzoek te maken had. Kortom vanuit onderzoeksoogpunt was intrekking het enige juiste omdat ik met deze informatie niet kon instaan voor de kwaliteit van het rapport.

Is het onderzoek vergeefs geweest, nee zeker niet. Het gesprek met W&I over dit onderwerp heeft verbeteringen opgeleverd.

- Als mensen vaker dan 2x een poging tot het indienen van een aanvraag doen wordt er meer dan vroeger actief gekeken wat er aan de hand is.
- Ook is na een digitale aanvraag het gesprek naar voren gehaald.
- Ook wordt meer dan vroeger met de aanvrager gekeken of er redenen zijn om de aanvraag op te schorten om aanvrager zo meer tijd te geven om de voor de aanvraag benodigde gegevens te verzamelen. Er wordt coulant omgegaan met opschortingen.
- En er wordt actief ingezet op herschrijven van brieven in het kader van Direct Duidelijk. Mn als een gesprek ook bedoeld is om inzicht te krijgen in de woon/leefomgeving dit staat er nu onvoldoende duidelijk in.
- Als gegevens opvraagt over een langere periode dan 3 maanden wordt dit beter dan vroeger uitgelegd waarom.

Bij het KC hebben zich in 2018 / 2019 in een korte tijd 7 VA gemeld. Na deze periode is dat nooit meer voorgekomen.

Uit cijfers opgevraagd bij W&I blijkt dat de afgelopen jaren van de unieke aanvragers zo rond de 17% meer dan 1 aanvraag moet doen en rond de 0,05% meer dan 2 keer.

Tijdslijn Rapport/onderzoek VA

6 mei 2021	Rapport wordt door onderzoeker aangeleverd bij KC. KC geeft feedback op onderzoeksmethodes en proces. Inhoudelijk zou onderzoeker kundig moeten zijn, daar is niet op ingegaan.
31 mei 2021	Onderzoek VA verst. Naar ambtenaren en portefeuillehouder met de vraag om een reactie
2 juni	Overleg KC met MT W&I over rapport VA . MT W&I spreken twijfel uit over de inhoud van het rapport. Ook komt MT W&I en KC tot de conclusie dat beiden andere verwachtingen van afstemming hebben. Conclusie aan het eind van dit gesprek: Het rapport is een basis voor vervolg gesprek, niet om mee naar buiten te gaan. Portefeuillehouder is over de uitkomst van dit overleg niet van door de KC geïnformeerd. Waarschijnlijk ook niet door de vakafdeling.
	KC geeft feedback aan onderzoeker met de opdracht om hiermee aan de slag te gaan.
29 juni	Portefeuillehouder geeft Raad aan dat het rapport binnen afzienbare tijd aangeleverd wordt. Hieruit blijkt dat portefeuillehouder niet op de hoogte is van de laatste afspraken
6 juli	Vragen van SP (Futselaar)
8 juli	Antwoorden aan Futselaar. Open en lerende houding bij W&I. Geen invloed op het onderzoek
8 juli	Presentatie tussenrapport Menselijke Maat
9 juli	Nogmaals feedback aan onderzoeker nav de presentatie
9 juli	Nav presentatie tussenrapport verzoek cie menselijke maat om rapport VA
13 juli	Raad, portefeuillehouder en cie Menselijke Maat ingelicht over de stavaza onderzoek. Rapport meegestuurd, maar duidelijk aangegeven geen conclusies te trekken . Zie tekst mail. KC was naast de twijfel uitgesproken door MT W&I niet op de hoogte van (het gebrek aan) de kwaliteit van de inhoud
15 juli	Griffie aangegeven dat het geen openbaar stuk is. Uiteindelijk resultaat wss na zomerreces
16 juli	Vragen EA
19 juli	W&I had inmiddels aan onderzoeker aangegeven dat de stukken waar het onderzoek op gebaseerd was in hun ogen niet compleet waren. Onderzoeker stuurt stukken op naar W&I zodat zij kunnen bekijken waar het onderzoek op gebaseerd is.
26 juli	Beantwoording vragen EA. Getracht keuzes te verduidelijken. Geen conclusies trekken op basis van een half onderzoek.
3 augustus	Nog meer vragen van EA
5 augustus	Antwoorden na vakantie
12 + 17 + 18 augustus	Publicaties van 1Twente over rapport VA met conclusie uit het rapport
19 augustus	Journalist Binnenlands Bestuur belt met vragen uit rapport VA
30 augustus	Vervolggesprek onderzoeker met W&I.
31 augustus	Vragen van EA beantwoord
31 augustus	W&I mailt dat ze qua inhoud met onderzoeker naar rapport kijken en tot de conclusie zijn gekomen dat idd niet alle stukken onderzocht zijn.
31 augustus	W&I stuurt info op die onderzoeker blijkbaar niet bij onderzoek had meegenomen

6 september	Signalen van W&I over vergelijkende gemeenten. W&I vraagt naar contactpersonen
6 september	Gesprek onderzoeker met W&I over de signalen van hen dat de inhoud niet klopt en wederom signaal/verbazing over beleid vergelijkende gemeenten in rapport. Conclusie dat onderzoek niet representatief is. Onderzoeker krijgt van KC na terugkoppeling van het gesprek opdracht om inhoud nader te onderzoeker, wijzigingen aan te brengen en namen contactpersonen andere gemeenten aan KC (niet aan W&I!) door te geven
29 september	Bericht van W&I : zelf navraag gedaan bij vergelijkende gemeente. Inhoud rapport vwb dit onderdeel zou niet kloppen
5 oktober	Nav signaal W&I nogmaals contactgegevens geïnterviewden andere (vergelijkende) gemeenten opgevraagd bij onderzoeker. Er blijken geen transcripties te zijn van de interviews dan wel ander bewijs (mail) van de inhoud van de interviews.
7 oktober	Signaal W&I dat genoemde medewerkers bij vergelijkende gemeenten niet bekend zijn
14 oktober	Burgemeester verteld dat de feiten van een deel van het rapport niet verifieerbaar zijn en dat de conclusies uit het rapport VA niet kloppen. Burgemeester adviseert zsm hier aan de raad helderheid over te geven.
18 oktober	Op basis van ontbreken transcripties en signalen W&I over het niet bestaan van de geïnterviewden is de raad en de cie mm middels een mail op de hoogte gesteld dat het rapport niet aan de standaards van een onderzoek voldoet en het daarom ingetrokken wordt.
18 oktober	Vragen EA
19 + 20 okt	KC gaat zelf onderzoek naar geïnterviewden andere gemeenten. Twee geïnterviewde waren niet te vinden en één geïnterviewde werkte op een afdeling die niet relevant is voor onderzoek.
29 oktober	KC mailt met nav vragen EA en SP
30 november	EA en SP mailen naar KC
31 oktober	Vragen PVV
2 november	Vragen PVV
15 november	Burgemeester beantwoord vragen PVV